

REDACȚIA

Deák Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

Anstro-Ungaria:
an 20 cor. pe 1/4
cor.; pe 1/4 de an
pe 1 lună 2 cor.
de Duminecă pe an
— 4 coroane.
pentru România și
rândate pe an:
— 40 franci.

Abonamentele nu se napotază

ADMINISTRAȚIA:
Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăți
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Alegerile se apropie.

(R) Alegerile dietale se apropie. Noi, Românii n'am hotărât încă vom face? Intr'a-vom în lupta morală, păstra-vom și d'aci încolo o încredere absolută?

Stată de ce convocarea pe care o prezidiul clubului comitatens român trece peste importanța chestiunilor care și trebuie să atragă asupra-și atenția tuturor cercurilor române cu interes pentru mersul afacerilor naționale.

Ne place adică a crede, că românii ai congregațiunii comitatens Arad nu se vor mărgini să vorbească numai chestiuni de interes și de iubirea de neam ce-i caracterizează, cu credința pentru parțialitatea națională și cuminența care în trecut au dat deja destule exemple, se vor opri și asupra afacerilor de interes pentru toți Românii, în rândul asupra alegerilor parlamentare ce se apropie.

Am arătat cu certe fapte, că din care în trecut porniau inițiativele, azi este cu desigur inactiv și fără importanță. La noi nu ne putem aștepta d'acolo, din cauza insuficienței oamenilor din partea din cauză că guvernul nu ținează și oprește ori-ce confesiune publică.

Nu ni-a rămas deci alta, de cât pentru viitoarele lupte semnalul să-l luăm din comitate, prin cluburile comitatense, a căror întrunire guvernul nu poate opri și cari, întemeiate pe motivele ale țării, își pot spune cuvântul în ori-ce afacere politică.

Ear pornind lupta bine Românii comitatului Aradului, se va da în față și Românii din celelalte părți, că pe când alegerile vor bato la noi să ne găsească pe toți gata. Gata să lădăm!

Cum să purcedem și ce să facem, nu e greu să hotărâm dacă ne vom ține de situația actuală.

Ne aflăm adică în față unui guvern care a venit la putere mai ales decât alegeri curate, ca cetățenii să poată odată pronunța liber ear nu să se ardeam și miliție la spate.

Și înainte ca noi să hotărâm a usa dreptul electoral, vom încredința să ne sfătuim ca Românii jeloși să adoptăm același program și hotărâți să adoptăm același tactică de luptă.

Punându-ni-se greutăți la intrunirile noastre, vom ști numai de cât de tragem consecvențele și să dăm seama ce li se cuvine și celorlalte cetățenii pe cari Széll n'a avut încă răbdare să le calce.

Ne aflăm în față partidelor maghiare care vor ajunge la cuțite. Astfel, și din cele experimentate până acum, se învederează că neînțelegeri mari frământă atât pe kossuthiști cât și pe guvernamentali. Sunt comitate, unde „liberalii“ vor lupta între dâșii în chip sâlbatic. Aderenții lui Tisza adevărați și ai lui Bánffy au aruncat mânașă lui Széll și Apponyi. În focul luptei se vor folosi și arme și devise confesionale. Bánffy și Tisza, capi reformatorilor, agită deja de mult pe acest teren.

Tot așa sunt împărțiți și kossuthiștii: unii, cei din jurul lui „Egyetértés“ cheamă la luptă pe protestanți, ear cei dela „Magyarország“, în frunte cu Ugron, caută să și mențină cercurile electorale catolice.

Partidul popular pe de altă parte mai ales pe teren confesional a pus și el lupta.

Și toate împreună au luat ca armă auxiliară chestiuni economice, divizându-se în agrari și mercantiliști.

E, cu alte cuvinte, un chaos cum desigur de multă vreme n'a prezidat la alegerile dietale din patria noastră.

Ear față de partidele aceste multe și învărbite, dacă stăm desorganizați atât noi Românii, cât și celelalte naționalități, nu este mai puțin adevărat, că fie-care dintre partidele maghiare va face apel și se va folosi de votul naționalităților...

Prima datorie ce incumbă deci frunțașilor naționalităților este să se facă ei stăpâni pe aceste voturi.

Ceea-ce nu se poate însă ajunge decât 1) printr'o înțelegere între noi Românii și 2) printr'o înțelegere cu celelalte naționalități.

Suntem siguri, că între frunțașii comitatului nostru se va stabili o perfectă înțelegere nu numai în ceea-ce privește afacerile comitatense, dar' se va avisa și la chipul unei înțelegeri cu celelalte cluburi comitatense române, ca astfel după-ce ne-am înțeles între noi, să facem un pas înainte și să ne înțelegem și cu Sârbii și Slovaci. Numai astfel alegerile ce se apropie ne vor găsi gata și vor trece lăsând un profit pentru cauza dreaptă ce susținem.

Săcui salvator. „Egyetértés“ are un lung articol, în care se ocupă de „Săcui și politică de naționalități a lui Széll“. Kossuth-istul găsește că Széll n'are idea de chestia naționalităților, și din cauza acestei lipse de cunoștință a abandonat metoda lui Bánffy potrivită, intrucât privește o acțiune contra „trădătorilor“. Guvernul Széll se mărginește, după spus: lui Egyetértés, la o rezistență pasivă față cu „atacurile“ naționalităților. Prin această atitudine Széll compromite și periclitează interesele rasei „singure aleături“;

ceea-ce el ar trebui să recunoască, și să se retragă dela cârmă.

I-ar da să înțeleagă aceasta, Săcui din Haromszék și mai ales cei din Murș Turda, parnici ai „ideii“ în părțile unde ea e mai „periclitată“.

Mai bine zis în părțile unde „patrioții“ sunt simplissimi.

Este înse natural, ca simplissimi să fie mai fanatici în urmărirea unei utopii. Decă — Săcuiilor li se cuvine epitetul de salvatori ai ideii“. Nu unul numai va fi între ei, care cred: că Dumnezeu așa a hotărât, ca tot omul să fie „magyar“.

Dieta. În actuala sesiune a parlamentului ungar, pe lângă proiectul de lege despre căsătoria moștenitorului de tron Francisc Ferdinand, „părinții“ patriei mai au încă să dezbată un singur obiect: seria a 14-a a petițiilor intrate la comisia petiționară. După asta până la punerea în dezbătere a raportului despre budget — Dieta nu va avea ședințe meritice; ear după dezbaterile acestuia, actuala sesiune va fi încheiată și a doua zi se va deschide a cincina sau ultima sesiune a actualului parlament.

Convocare.

Pe 7 Noemvre a. c. dimineața la 10 ore, este convocată reprezentanța comitatului Arad, la ședința extraordinară.

Obiectul acesteia va fi instalarea noului comite-suprem.

Pe 8 Noemvre dimineața la 9 ore este convocată aceeași reprezentanță la ședința ordinară de toamnă.

În vederea afacerilor importante puse la ordine zilei, membrii români, soții de principii ai reprezentanței comitatense, sunt rugați ca la 6 Noemvre seara la 7 ore să se prezinte în Arad la cafeneaua „Vass“, unde întrunindu-ne vom discuta asupra obiectelor puse la ordinea zilei.

Arad, 26 Octomvre, 1900.

Mihail Velciu, Trăian Vățianu,
președintele clubului membri- secretar.
lor români și reprezentanței
comitatense.

Disproporție.

În una din ședințele Congresului național bisericesc P. S. Sa Episcopul Popea a amintit de sarcinile ce trebuie să supoarte diecesa Caransebeșului în ceea-ce privește cheltuielile mari pentru Congres.

Harnicul referent al consistorului din Caransebeș, dl Barzu, a venit să dovedească cu cifre afirmările prea veneratului episcop.

Cifrele arătate de dl Barzu sunt atât de elocvente, încât ne mărginim a le transcrie fără comentariu.

S'au cheltuit adică pentru Congres în:

	Archidieceșă.	Arad.	Caransebeș.
1878.	2513 fl.	3133.97 fl.	4061.11 fl.
1881.	2189.12	2820.06	3910.56
1886.	2440.13	1964.77	3305.81
1888.	1819.10	2602.45	2564.72
1891.	1456.08	1459 —	1274.10
1895.	944.02	558.44	1026.40
1897.	1513.12	1627.56	1950.67
	12,875.35 fl.		3,093.60 fl.

Să se ia apoi în vedere numărul sufletelor de credincioși, cari au să supoarte sarcinile.

În anul 1895 eată câte suflete erau în:

Archid. Arad, Caransebeș,
729.111 . . . 538.286 . . . 377,033.

Va să zică: vine pe suflet în archidieceșă 1.7 cruceri, în Arad 2.6 cruceri, ear' în eparchia Caransebeșului 4.7 cruceri.

Sa vedem acum averea celor trei diecese (tarea fmdurilor) în anul 1896:

Archid.: Arad: Caransebeș:
2,269.909 fl. 1,228.440 . . . 629.167 fl.

Vine deci în Archidieceșă 1/2 cr. pe fl., în Arad 1 cr., ear' în eparchia Caransebeșului 3 cruceri.

DIN BUCOVINA.

Adunări electorale.

Candidatul partidului popular național pentru curia a cincina, dl Dr. George Popovici, adună în giurul său pe alegătorii săi, începând din creșterii mulților și strângând acolo unde începe amestecul nenorocit al neamului român cu cetele galitiene.

Adunarea alegătorilor din ținutul Câmpulungului, convocată de dl Dr. G. Popovici pe ziua de 22 Oct. a. c. a decurs într'un mod foarte vrednic. A luat parte la ea, pe lângă președintele din Câmpulung și ținut, un mare număr din inteligența orașului și aproape la 500 de Români frunțași atât din Câmpulung, cât și din satele din district. Adunarea s'a deschis prin pâr. Lomicovski din Vama, arătând scopul adunării și îndemnând pe cei adunați la conlucrare comună, pentru a isbui să se aleagă deputat Dr. G. Popovici.

A urmat apoi darea de seamă a dlui Dr. Popovici. Prin cuvintele sale înțelepte și sincere dl Popovici a mângâiat și a curcerit inimile tuturor. „Codrul verde al Câmpulungului — a zis D sa — încă n'a ajuns o stîrpitură și un putregaiu. Luptați vă, răspândiți lumina adevărului, ca să fugă spăriate acele paseri noptatice, cărora nu le place raza“.

Vorbind de lucrările sale în parlament, în delegațiunii și în dieta țării, dl Popovici a spus, că una din dorințele sale cele mai mari este înființarea unui gimnasiu în părțile muntene. Până acuma guvernul e în contra acesteia. „Prea multe bunătăți — zice — au primit Românii, decât să li se mai dea și acest gimnasiu. Dară noi nu vom lenevi. Vom bate la ușa împăratului și ea ni se va deschide. Să nădărdim că vom vedea cu ochii, cum vedem azi cu gându', ridicându-se clădirea școlii lătinesti“.

A arătat apoi, care, este programul partidului popular național. „Noi suntem, cum eu fost strămoșii noștri, cetele împăratului. Suntem buni austriaci, dar suntem și buni Români. Noi cerem pentru țara noastră întocmire deosebite de Galizia. Nici cu județul, nici cu finanțele, nici cu căile ferate nu voim să avem amestec la Lemberg. În partea bisericească cerem să nu stăm mai rău decât Lipovenii și Jidani, cari nu primesc ca noi căpeteniile lor bisericești fără voia lor. Noi cerem drepturile ce se cuvin nației române în țara ei baștinată, dar nu ne atingem de drepturile și nașă altora. Nu e adevărat, când zic contrari noștri, că noi Românii nu ținem prietenie cu nime. Dar cine ține cu noi? Am ține bucurăși cu Nemșii, cari locuiesc cu noi împreună în această țară, și cari vor să așie la urma urmelor aceeași soartă cu noi. Dacă ne vom uni noi, aceste două nații, vom fi tari și ne vom apăra de Ruși. De nu, vom perî fiecare ca un frate răsleț. Se știe că nu pot avea prietenii mai buni decât pe noi. Dar să ne fi și ei cu cre-

Invitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe al „tribuna semestru la

„TRIBUNA POPORULUI“

Cu condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, cari sunt cele următoare:

In Monarchie:

- Pe un an Cor. 20.—
- Pe 1/2 an 10.—
- Pe 1/4 an 5.—
- Pe o lună 2.—

Pentru România și străinătate:

- Pe un an franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonati doasbit, ca foaie pentru popor, cu cor. 4 pe an, având o întindere de 8 pagine, cele 4 pagine a 4 foii de zi, plus un adaus poporal de le pagine.

Domnii abonenți sunt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor pentru regulata expedare a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anumit pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima luni.

Este în interesul dlor abonenți, ca adresele să fie însemnate cât se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sunt rugați a lipi pe mandatul postal adresa țărănită dela fașiile, în cari li-s'a trimis „Tribuna Poporului“ până acum.

Administrația
„TRIBUNEI POPORULUI“.

In atențiunea domnilor învățători români. Aducem la cunoștința domnilor învățători de la școalele populare, că a eșit de sub tipar Geografia comitatului Arad, de învățătorul Damaschin Medre, — ca mai ual cu mai multe chărți geografice. Intocmit pentru clasele III. IV. ale școalelor populare, și aprobate de Ven. Consistor aradan.

Se poate procura de la Administrațiunea „Tribunei Poporului“ din Arad. Prețul 35 cr. plus 5 cr. porto postal.

Tipografia
„Tribuna Poporului“
aranzată fiind cu material nou
primește spre executare:

Tipărituri	Cărți.	Orico
de bancă.	Brosuri.	tipărituri.
Invitări	Anunțuri funebrale, etc.	
la nunta.		

Cele mai moderate preturi!!

Băile dr. P. Opre (foste „Katalin“.) Pięta Tököly, colț cu strada Lazar Vilmos.

Pentru domni și dame.

Modern aranjate: băi de aburi, basinuri mari cu apă caldă și rece, — băi de vană. Dușuri exelente.

Pentru bolnavi îngrijire și tratament nou, după cele mai noi cuceriri ale științei.

Prețuri moderate.

508 5—

Deposit de giuvaeruri, clasornice și argirterii.
Bogat asortiment de clasornice cu pendulă, de perete și deșteptătoare.

I. GRALLERT ȘI FIUL
clasornicar și giuvaergiu
Arad, piața Andrássy Nr. 24.

Reparațiuni de tot felul de clasornice și giuvaere să execută cu toată promptitudinea
Cu prețurile cele mai moderate.

Fondat 1867 — 11 — Fondat 1867

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“ următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a școalelor populare, de Damaschin Medre, învățător; aprobat de Consistor ilustrată cu chărți geografice — — — — —	—	—70 „
2.) „Amicul Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cause administrative. Prețul — — — — —	—	1.— „
3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, — — — — —	—	2.— „
4.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, — — — — —	—	—80 „
5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, — — — — —	—	2.— „
6.) „Principiile politice“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu — — — — —	—	4.— „
7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culesse din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. — — — — —	—	2.50 „
8.) „Răsboiul pentru neatârnată“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Răsboiului — — — — —	—	1.20 „
	—	1.60 „
9.) „Dia vremuri apuse“ — de Iudita Secu a nasc. Truția — — — — —	—	1.— „
10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, — — — — —	—	1.— „
11.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. — — — — —	—	3.60 „
12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. — — — — —	—	1.60 „
13.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Gent. — — — — —	—	5.— „
14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Secopul, — — — — —	—	1.50 „
15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilchelm Niemandz — — — — —	—	1.20 „
16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățător în Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sêrbatori. Pe lângă acestea mai conține irmoase, pîecane și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.	—	—

La comanda să se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.